

Sinterkerstwens

(November 2004)

Het is een prachtig beeld om eens op een zaterdagmiddag in een overdekt winkelcentrum naar mensen te kijken. We zien dat het meeste volk strompelt door de wereld van de ontevredenheid die ze trachten te versluieren door een overvloed aan welvaart met zich mee te zeulen in ternauwernood dichte, doch bomvolle tassen. Volgevreten en voldaan, zonder stil te staan bij de kern van ons bestaan. Met het aanschaffen van allerlei prullen, proberen we een leegte te vullen. Het is niets dan bittere ellende die van de asgrouwe gezichten is af te lezen. We hebben alles al en hebben van al dat alles veel te veel. We volgen het voorbeeld van de dag die ook somberder, kouder en donkerder wordt. De bladeren vallen van de bomen en de mensen vertonen eveneens tekenen van herfst in het hoofd. Donker, somber en kil. Aan de vriendelijk groetende krantenman zal het niet liggen, want hij brengt elke ochtend trouw de ellende van de dag op de nuchtere mat. We zijn radeloos en redeloos, omdat (on)gezouten meningen door de steeds langer wordende tenen van de samenleving, doodgetrapt worden. Het ligt niet aan de wereld, want die is prima, alleen zouden de mensen wel wat beter kunnen. Ons prozacvolk zit in een dipje, maar we weten niet hoe dat te verwoorden. We leggen dip uit al ware het nootgruis dat je door de ijscoboer als extraatje op een dikke ijshoorn laat strooien. Het doet mijn verstand smelten. We moeten met z'n allen op broekriemtherapie, dus gaan de mensen lopen, althans dat is het goede voornemen dat over de drempel naar het volgende jaar gedragen wordt. Maar ja: goede voornemens zijn als sprookjes, leuk maar ze bestaan niet echt. In deze herfst van november is het sprookje waar slechts kinderen in geloven aan komen varen. Een boot uit het stoomtijdperk botste in Alkmaar tegen het land. Een bejaarde man met schimmel tussen de benen, zien we even later waaghalzerijkunsten uithalen op een schuin dak. 'Waar is hier de schoorscheen', vraagt de Goedheiligman zich vertwijfeld af. Het is de oude mijter ontgaan dat het roetkanaal al jaren niet meer rookt en dat het tochtende rookgat door een centraleverwarmingstype afgebroken is. Roken mag immers niet meer, behalve op een klein stationnetje 's morgens in de vroege en dan slechts bij een paal onder een enorme afzuigkap. Tegelijkertijd blazen de auto's in polonaise, uit naam van de neerstortende economie, de lucht vol kanker. Sint, Kerst en Nieuwjaar: het is een prachtige tijd. Wat richten we straks met knappers en pijlen weer een hoop herrie aan. 'Al is de loper nog zo snel, deze vuurpijl achterhaalt hem wel'. Vuurwerk, het is de meest absurde vorm van zinloos geweld. Een oor eraf door een verdovende knal? Ach, in een ziekenhuis wordt een alom bekend spreekwoord gesproken. Het nieuwe jaar zal heerlijk beginnen met een live-reportage vanuit Amsterdam. Joop van Zijl dirigeert het Nieuwjaarsconcert van het scherm en laat de camera's inzoomen op een schaamteloze menigte op de Dam. Er is een stille tocht gaande voor hen die een aantal uren eerder, met één knal het leven lieten voor wat het was.

Waar gaat dit schrijven naar toe, zult u zich misschien afvragen, want de auteur van dit schrijven verzandt in een grintpad met allerlei zijwegen en verdwaalspoord in zijn eigen woordelijke looproute.

Ach, laten we het pad naar het heerlijk avondje, maar eens met frisse tegenzin inslaan. Het jaarlijkse ritueel gaat gepaard met een ongelofelijke sintjeuk. Echter, met al te veel krabben, haal ik me een furieus onbegrip van de familie op de hals. Zelf ben ik voorstander van een Sinterkerstsabbaticaljaar. Gun de oude man zijn verdiende rust in Spanje. Sinterklaas, het is goedbeschouwd een ordinaire ruilhandel. 'ik geef jou wat, maar dan verwacht ik ook wat terug, uiteraard iets met een grotere waarde, want ik moet er beter van worden.' Men durft het meestal niet zo te zeggen, maar in de kern is het waar het volgens velen om gaat. Het doet me denken aan de visjes van de staatsloterij die regelmatig over de beeldbuis zwemmen. De sintmisère begint met lootjesleed, die als een zwerende kies, getrokken moet worden. Het principe is bekend. Voor de naam die op het papiertje vermeld staat, koop je een presentje omdat de middenstand nu eenmaal door de winter geholpen moet worden. Datgene wat je koopt heeft de ander op papier gezet. Eigen denken en creativiteit is dus uit den boze en slechts toegestaan tijdens het dichten, want dat hoort erbij. Rijmsels, waarin geen blad voor de mond wordt genomen en proza waarin alles geoorloofd is, wordt een zeldzaamheid, want de nergens

op gestoelde angst iemand te beledigen zit er flink in. Volgens sommigen mag niet alles geschreven worden, maar overgoten met een sausje humor of een toefje zelfspot en zelfreflectie er in verwerkt, is alles mogelijk. Zelfs functioneel beledigen kan een effectieve werking hebben. Maar helaas: te vaak mag je slechts een mening hebben, zolang je deze maar voor je houdt. Zelf schrijf ik liever géén gedicht dan een zalvend gedicht. Ondertussen draait zo vlak voor het heilig avondje, een veilige sintrijmgenerator op internet overuren. Na het intikken van een presentje levert het een walgelijk braaf dichtsel af.

Een ander probleem zijn de 3W's 'Wat Wensen We'. Een lijstje maken is een trieste aangelegenheid geworden sinds een kale schreeuwlelijk het dubieuze lijstje van 'de grootste Nederlander' gewonnen heeft. Met alleen een grote mond redt je het blijkbaar wel in dit land. Wat slaan we met z'n allen weer een collectief pleefiguur!

Hoe ziet het wensenlijstje van een loper er eigenlijk uit? Het is een interessante vraag, geboren uit nieuwsgierigheid. De uitkomst zal me waarschijnlijk tot een snotteren bewegen. Immers: bij velen staat een startbewijs voor New-York bovenaan. Van bijvoorbeeld een iets kleinschaliger Diever(brug) heeft nog niemand gehoord. Gelukkig maar, want voor je het weet komen er snelle, prijzengeldjagende jongens op af die menen dat bijvoorbeeld de menselijke telling vervangen moet worden door piepende matten en dat de kronkelende bospaden gemeden en geasfalteerd moeten worden omdat dit nu eenmaal kostbare minuten kost. Minuten die een hoog aanzien op de (inter)nationale lijst der marathons in de weg staat.

Tja, wat wenst een loper zich nog meer naast zo'n startbewijs dat in Diever slechts een euro'tje of zes kost? Een cadeau a la Henk Temming *'Ik vraag aan Sinterklaas een heel gelukkig kerstfeest'*, wordt niet gewaardeerd. Het moet immers te koop zijn. Ook een blanco lijstje dat een uiterste staat van tevredenheid toont is not-done. Dus dat wordt stof tot nadenken.....

Je kijkt naar je half versleten schoenen die er al aardige herinneringen op heeft zitten. Een aantal paar duurlopen van Assen naar Groningen langs de kade van het Noord-Willemskanaal, vele clubtrainingen en een prachtig evenement als Winschoten, gevolgd door die genietenswaardige dagen tijdens het berengezellige weekend op Terschelling. Echter, er zijn ook slijtageplekken te zien. De buitenkant, de zijde waar we van bovenaf tegen aan kijken ziet er nog als nieuw uit, de

zool aan de onderkant toont helaas een realistischer, doch triester beeld. Met name de buitenkant toont een glad profiel en is bijna weggelopen. Ach, ze kunnen nog wel een aantal maanden mee, maar toch kijk ik eventjes op internet naar een nieuw paar. Met een simpel commando laat FireFox, de zoekende schoonheid Ilse, op het internet speuren naar een schoen. Ze ziet een schitterend exemplaar staan op de site van Prisca Vis. Prachtig! De specificaties zijn simpel: geen geouwehoer over materialen als (sp)eva, biomorphic, I.G.S., forefoot air unit en waveplaat. Nee, gewoon simpel zeepsteen! Lopen is net kunst en die kunst verstaat zij met verve. Met creativiteit, een dosis inzicht en precisie weet zij van een ogenschijnlijk simpel steentje een schoen te maken ter grote van een paar lucifersdoosjes. Maar ja: goede schoenen lopen snel weg en dan rest slechts een afbeelding.

Wat valt er verder nog te wensen? Gisteren hoorde ik in het radioprogramma 'Met het oog op morgen' dat we met een wijde boog om de plassen van het bestaan heenlopen. Het stampvoetende kind in ons is niet meer. Ultraloper Henk Sipers dacht daar geheel anders over en zocht zijn jeugd op in de plas der droge dorheid, gelegen in de zandbak van Marokko. Zijn spoor van 240 kilometer lang door brandend zand in een verloren land in een leven vol met zand, is in zijn geheel te volgen op zijn internetsite. Echter voor het luttele bedrag van zes euro ontvang je zijn avontuur thuis in de vorm van een CD-boek. Een computer met cd-romdrive volstaat. Voor de trouwe bezoeker van UltraNED is dat geen hoog te nemen drempel. Naast het indrukwekkende verslag en een interviewtje van een halve minuut zijn er prachtige foto's te zien. De standaardachtergrond die in Windows XP een soort van Teletubbielandschap laat zien, heb ik onmiddellijk ingewisseld voor een prachtig vergezicht over een zandachtige, stenen ondergrond met rotsen tot aan de horizon. Indrukwekkend! Het 85 pagina's tellende worddocument laat zich overzichtelijk lezen, mits geprint en ingebonden, want zelfs een TFT-scherm is voor lange teksten maar matig geschikt.

Het 'boek' is zeer overzichtelijk geschreven. Na een inleiding beschrijft Henk openhartig over het waarom van de tocht. Een extra motivatie heeft hij geput uit het tragisch verongelukken van zijn ultravriend Guus Smit. Je kunt iets later doen, maar dat later kan uit de tijd glijden, dus moet het maar vandaag. Hoe train je echter voor een monstertocht waarbij de verhitte zon overdag het kwik boven de 50 graden laat stijgen? Een schril contrast vormen de kilkoude nachten, waarbij de temperatuur slechts een tiende bedraagt van de dagtemperatuur. Kou is in ons kikkerland te trotseren door op de hei te overnachten inclusief zand, water en expeditievoedsel. Een ander verhaal is de onmenselijke hitte. Hoe doorsta je deze? Moet je in de sauna van de sportschool een loopband neerzetten en gaan lopen met een rugzak gevuld met tien kilo dekens? Moet het overloadprincipe voor wat betreft het gewicht in de rugzak toegepast worden? Het zijn allerlei vragen die in de training en door een heldere, uitgebreide registratie achteraf, beantwoord worden. Een volgend hoofdstuk omvat tips en wetenswaardigheden van andere lopers (o.a. Henk Harenberg en Rob van Beurden) die ervaring hebben met het bedwingen van de allesverbrandende woestijn. Een indrukwekkende lijst met benodigheden, sluit het jaar van voorbereiding af. Wat volgt zijn de prachtig geschreven etappeverslagen. Ondanks dat Henk na iedere etappe met geslepen potlood zijn aantekeningen heeft vastgelegd, is het een prestatie van formaat als je na een week waarin emmers met indrukken over je heen gegooid zijn, deze nog zo haarscherp weet te verwoorden in een reisjournaal. Aardig om te lezen dat met een naald en draad de rugzak geheeld wordt van een gapend gat. Tenen die door de schuring van het zand geheel zijn ontvelt strompelen voorbij. Na vier dagen heeft de gemiddelde loper vier meter pleister gebruikt. Een brufen tracht tegen beter weten in de pijn in de gewrichten van de onderste ledematen te verzachten. Na afloop van een etappe worden blaren, soms zo groot als een euro doorgeprikt. Het moge duidelijk zijn lezers, dat hier karakters gekweekt worden! Met een hongerbuikende maag wordt tenslotte de dag gedag gezegd en wiegt de slaap de uitgemergelde loper naar een vredig droomland. Dacht Henk bij het inpakken: ik ben maar een klein etertje, of was het wellicht uit solidariteit met de straatarme bevolking, die ook slechts mondjesmaat en met kleine porties genoeg moet nemen? Het staat allemaal in het CD-boek te lezen, dat via zijn website te bestellen is.

Het 'boekwerk' eindigt met een leermoment. Wat doen we een volgende keer beslist weer en wat laten we. Een extra kilo eten meezuilen weegt niet op tegen de extra voedingswaarde. Wat heb je immers aan een ferrari zonder benzine? Het moge duidelijk zijn: voor een ieder die een punt-tot-punt expeditie wil ondernemen, of zo maar een avontuur wil lezen, vormt dit verslag een bron van informatie. Het is helder geschreven en misstaat eenmaal uitgelezen niet tussen lectuur van Knippenberg, Frenken/Smeets en Van Weelden.

Helaas, zelf heb ik het schijfje reeds in m'n bezit. Mijn wensenlijstje is nog maagdelijk leeg. In een warenhuis laat ik me met de meute meezuigen, op zoek naar spullen die een 'wens' moeten worden. Overal om me heen hangen borden: 'Koop mij, ik ben een aanbieding' Plotseling kijk ik verschrikt in een spiegel en zie een mannetje staan. Het is een volgevreten, voldaan persoon met een lang, grijs bebrild gezicht die niets meer te wensen heeft in deze wereld vol met schijnnut.... Slechts één klein cadeautje kan hem nog bekoren: de gehele familie rond een symbolisch lege jutezak, met een heerlijke kop dampende chocomelk met slagroom, binnen handbereik.